

ТОВА БЪЛГАРСКА ОРАТОРИЯ

Между новите произведения на български композитори, които ще прозвучат тази година на Мартенските музикални дни, е и големата оратория „Житие и страдание грешного Софрония“ от Симеон Пиронков. Тя ще бъде изпълнена на 22 март от Симфоничния оркестър и хор при Комитета за телевизия и радио под диригентството на ИВАН ФИЛЕВ. Диригент на хора ще бъде МИХАИЛ МИЛКОВ, а като солисти ще участвуват певецът ЗДРАВКО ГАДЖЕВ и актьорът-четец ИЛИЯ ДОБРЕВ.

За да запознаем читателите с някои особености на това интересно произведение и с творческите позиции на автора му СИМЕОН ПИРОНКОВ, представител на редакцията го посети в София и разговаря с него.

— Другарю Пиронков, моля обяснете, как и с какво Ви привлече темата за Софроний?

— Трябва да призная, че преди да създам ораторията, за мен Софроний и неговата творба бяха само бегъл спомен от училище. Преди 7—8 години обаче излезе от печат луксозно оформено издание на „Житието“ с прекрасни илюстрации от Иван Кожухаров. Привлечен от вида му, аз си го купих, просто за да го имам. Но когато го разглеждах, се зачехох в него и неочаквано и за самия мене бях увлечен не, а направо грабнат от тежката съдба на този удивителен българин. Бях развълнуван, зашеметен, потресен от звънкия и красив народен език на разказа... истински български език — нежен, звучен, богат, многообразен. Всичко това ме завладя, в мен стана сякаш чудо... аз прочетох творбата на един дъх. Но тогава изобщо не съм мислил за музика и за иретворяване в музикална форма.

По-късно обаче, и това е интересно, като гост на Мартенските музикални дни един след обед в хотел „Дунав“ неочаквано ме осени мисълта,

че от „Житие и страдание грешного Софрония“ може да стане интересна композиция. Идеята ме въодушеви, усетих, че попадам на нещо, което ще ме завладее за дълго. Почувствавах по особен начин — това е голяма находка, нещо, което търсех от години. Така започна всичко.

— Какво място заема ораторията във Вашето творчество? Какви са нейните особености?

— По обем, сама за себе си, тя е голямо произведение — изпълнението ѝ трае 120 минути. Друга обемна творба няма само операта „Добрният човек от Сечуан“. Лично аз смятам, че това е една от ком-позициите, които са жалонни в развитието ми. Тя носи облик на цялото ми творчество, спецификата и temperamenta ми на творец. Разбира се, аз съм все още млад композитор, за да говорим за облик. Но ораторията действително съдържа съкровени възвращения и нещо твърде автентично.

Тя е изградена изключително върху мотива от българския музикален фолклор и върху особеностите на церковното пееие, но пречупени през мус-

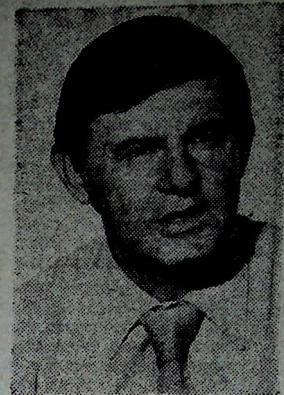
то светоусещане. Много бих се радвал, ако ораторията намери радушен прием, ако публиката я „усети“ и „дуе“, ако долови в нея родното, българското. Бих искал слушателите да бъдат завладяни от патриотичния възторг, с който я създавах.

Житието е разказ за един живот и за да не секва живо-тоописанието, произведенето тече непрекъснато. Когато го творях, се придържах най-стриктно към фразата на Софроний, дори и към фонетиката на неговия слог. Образът на главния герой в ораторията е разделен на две: пеещият Софроний, който се изпълнява от солист-певец, и говорещият Софроний, изпълняван от четец.

— Как се посрещна премиерното изпълнение на ораторията неотдавна в София?

— Добре. Публиката я възприе с видим интерес. Нещо повече — нейното внимание не спадна, въпреки дължината на творбата и липсата на паузи. Тя следеше всичко с неотстъпно внимание, задъхано. Струва ми се, подобно бе отношението и на специалистите. Но най-много ме зарадва това как пречека композицията изпълнителите — те усетиха много добре родолюбивото, патриотичното настроение, успяха да го предадат, да заразят с него публиката. Изборът на певец и на четец в лицето на Здравко Гаджев и Илия Добрев считам определено за голяма сполука. Диригентството на Иван Филев — също.

— Какво очаквате тази година от Мартенските музикални дни? Какво мислите за тяхната роля като пропагандатор на българската музика?

— Първо искам да изразя радостта си, че драматичното събитие — земетресението — не попречи да се осъществява и тази година значителната традиция в нашия музикален живот — Мартенските музикални дни. Надявам се с тяхното XVII-то провеждане сега да се допринесе за оптимистичното, бодрото настроение на хората.

За мен Мартенските музикални дни са една от най-големите изяви на българската симфонична музика. Упоритостта, настойчивостта и творческата всеотдайност, с която русенци отстояват своя фестивал, удивлява и буди възхищение. Това е значителна подкрепа за нас, българските композитори, и ние считаме Мартенските музикални дни за свой фестивал — очакваме го, радваме се на успехите му.

Ала най-хубавото е, че фес-

тивалът не се възприема като задължение, като бремене — наскоро той е съзнателно грижа и творчески дълг. Ще добавя и това, че винаги съм изпитвал чувство на радост и събил поласкан, когато мои произведения са бавали изпълнявани във вашия град. Определено смятам, че фестивалът допринесе много за тяхното популяризиране. На Мартенските музикални дни се представя само най-отбраното и за всеки от нас е чест да бъде изпълняван в Русе.

— Какво е мнението Ви за програмата на Фестивала тази година?

— Не съм се запознал още подробно с нея, но мога да кажа — разнообразна е. Радвам се, че имам възможност да се срещна отново с творчеството на изтъкнати симфонични оркестри и изпълнители.

Така, както е създадена, програмата ще поддържа жив интереса на публиката, ще създаде възможности за съпоставка между наши и чужди композитори, между класика и съвременност, а това е колкото приятно, толкова и полезно.

— Вие създавате новаторска, със съвременно звучене музика. Каква е Вашият творчески девиз?

— Може би не девиз, а стремеж, мечта... Трудно е да го формулирам отведнаж... Но желанието ми е съвременният музикален език да бъде разбираем и необходим на публиката, а и публиката да е такава, че да чувствава нуждата от съвременна музика...

Разговора води
Любомир СТЕФАНОВ